

de orice atac, toate pretensiunile statului național maghiar, ale politice naționale maghiare. Recomand budgetul spre primire". (Aclamări vii și aplauze în dreapta. Oratorul e feliicitat).

Noua lege electorală.

(Urmare.)

§. 18. Nu poate fi ales deputat la dietă:

1. Acela, care în înțelesul art. de lege 50 dela 1879 despre câștigarea și perderea cetățeniei de stat maghiar, §§-ii 15 și 44, nu poate fi membru al dietei.

2. Care în înțelesul legii despre judecătoria în chestii de alegeri de deputați pentru dietă (art. XV dela 1899 §-ul 176) din motivul, că nu și-a prezentat credenționalul ca deputat, ori în înțelesul legii de incompatibilitate, art. 24 dela 1901, §-ul 25, alineatul 2, pentru intervenție secretă la guvern, pe vremea alegerii, — încă nu poate fi deputat.

3. Cel ce pentru crimă săvârșită din răvnă de câștig a fost condamnat cu putere de drept la perderea libertății pe mai mult de trei ani, ori a primit o pedeapsă și mai aspră.

4. Celce afară de cazul amintit în punctul 3 a fost condamnat pentru vre-o crimă, ori pentru vreun delict, săvârșit din răvnă de câștig, sau îndreptat în contra statului, ori care se lovește de articolul de lege V dela 1878, despre crime și delict, §-ul 172 alineatul 2, de art. de lege 36 dela 1908, despre modificarea codului penal, §§-ii 43—44, sau de art. de lege II dela 1909 despre emigrare, cu putere de drept, la perderea libertății, dela împlinirea pedepsei, ori dela intrarea prescripțiunii, în curs de zece ani, iar dacă pentru vreuna din aceleași fapte punibile a mai fost odată condamnat, dela împlinirea noii pedepse, sau dela intrarea prescripției, în curs de cincisprezece ani.

În casurile înșirate în punctul 4 al acestui paragraf sunt a se aplica în mod corespunzător dispozițiunile din ultimele două alineate ale §-lui 14.

§. 19. Nu poate fi ales deputat la dietă:

1. Celce în intervalul dintre eseciarea și efectuarea alegerii (ziua convocării și ziua alegerii) funcționează (§ 77) la judecătoria cercuală sau la tribunalul regesc, ca judecător, ori ca membru al procuraturii regești e aplicat pe lângă tribunalul regesc în acel cerc de alegere, care întreg, ori în parte, cade în teritoriul respectivei judecătoria regești, ori al respectivului tribunal regesc.

2. Celce în timpul stabilit în punctul 1 a fost primpretor, pretor, căpitan de poliție (prim-căpitan, căpitan, subcăpitan) la orașul cu drept municipal sau cu magistrat regulat, în cercul de alegere, care întreg ori în parte cade în teritoriul respectivului cerc, ori oraș.

3. Funcționarul aflător în serviciu activ, permanent ori temporar, al puterii armate.

4. Președintele (substitutul său) de alegere, sau al comisiunii scrutinătoare, în cercul electoral, în care funcționează la alegere sau la adunarea voturilor.

CAP II.

Cercurile electorale și cercurile de votare.

§ 20. Alegerea de deputați dietali se face după cercuri electorale. Fiecare cerc electoral are un deputat.

§ 21. Despre stabilirea cercurilor electorale și a centrelor lor va dispune o lege specială.

§ 22. Cercurile electorale se impart în cercuri de votare. Cercurile de votare au se fie stabilite astfel, ca fiecare oraș cu magistrat regulat și fiecare comună mare și notariat cercual, în care numărul alegătorilor trece peste 1000, se formeze, după puțință, cerc separat de votare.

Orașele și comunele mari mai impopulate, cum și notariatele compuse din număratoase și de olaltă îndepărtate comune mici, pot fi împărțite în mai multe cercuri de votare.

Comune mari învecinate și cu mică populațiune, apoi notariate cercuale și comune mici, aparținătoare la diferite notariate cercuale, pot fi unite într-un singur cerc de votare.

§ 23. Cercurile de votare le stabilește și le poate modifica adunarea generală a reprezentanței municipale, iar în orașe cu magistrat, cari formează cercuri separate electorale, adunarea generală a consiliului orașenesc. Pentruca hotărârea să fie valabilă, se cere aprobarea ministrului de interne. În scopul acesta și hotărârile orașelor cu magistrat regulat se trimit deadreptul ministrului de interne.

Ministrul de interne ia în examinare meritorială hotărârea adunării generale,

fără de considerare, dacă s'a înaintat ori nu recurs în contra ei.

Dacă ministrul de interne dela înaintarea hotărârii în 40 de zile nu se pronunță, hotărârea este a se considera de aprobată.

Dacă cu ocaziunea primei stabiliri a cercurilor de votare, adunarea generală municipală, sau adunarea generală a consiliului orașenesc, nu înaintează hotărârea sa meritorială în termenul stabilit de ministrul de interne, cu considerare la cele cuprinse în §-ul 154 alineatul 2, dreptul de stabilire trece asupra ministrului de interne.

Ministrul de interne e dator se prezinte dietei conspectul cercurilor de votare, stabilit în mod final cu ocaziunea executării legii, în trei luni socotite dela promulgarea acestei legi, precum și se anunțe numai decât orice schimbare făcută în conspect.

Schimbările referitoare la stabilirea finală a cercurilor de votare pot fi executate numai la șase luni socotite din ziua în care ordinațiunea aprobată de ministrul de interne a sosit la comitat, ori la oraș.

§ 24. La stabilirea, schimbarea și anunțarea ce e de făcut dietei, a centrelor cercurilor de votare compuse din mai multe comune, sunt a se pune în aplicare dispozițiunile §-lui 23.

CAP III.

Comitetul central.

§ 25. Pentru compunerea și rectificarea anuală a listelor electorale, precum și pentru facerea pregătirilor la alegerile de deputați, este a se alcătui un comitet central în fiecare comitat și în fiecare oraș cu magistrat regulat, care alege deputat separat, ori care formează centrul cercului electoral compus din două ori mai multe orașe cu magistrat regulat.

În astfel de cercuri electorale, cari sunt compuse, în mod excepțional, din teritorii aparținătoare la două municipii (comitate ori orașenești), agendele comitetului central le îndeplinește comitetul central al orașului ori comitatului în care se află centrul de alegere.

§ 26. Comitetul central, afară de preșident, se compune din 12 membri, dacă cercul său de activitate se estinde asupra unui singur cerc electoral; iar dacă se estinde asupra a două cercuri, din 18, la trei cercuri din 24, iar dacă cercurile sunt mai multe decât 3, pentru fiecare cerc electoral încă din doi membri.

În comitetul central este a se alege din fiecare cerc electoral, după puțință, cel puțin doi membri, iar în comitetul central al cercului electoral compus din două ori mai multe orașe cu magistrat regulat, membrii se iau în părți egale din fiecare oraș. Dacă numărul membrilor nu poate fi împărțit pe orașe în mod egal, membrii ceiaialți se alege din orașul cu centrul cercului electoral.

Aceea, că în comitetul central cu cerc de activitate asupra a două municipii (§ 25 al. 2), municipiile interesate câți membri se alege, decide, după ascultarea lor, ministrul de interne.

§ 27. Președintele comitetului central e în municipii primul funcționar, în orașe cu magistrat regulat primariul, iar în cercul electoral compus din două sau mai multe orașe, primariul orașului în care e centrul de alegere, ori suplenții legali ai acestora.

Notariul și ajutorul de notar al comitetului central îl numește președintele, în fiecare an, dintre notarii municipiului, ai orașului cu magistrat regulat, iar în cercuri electorale, compuse din două, ori mai multe orașe, din ai orașului care e centru de alegere pentru cercul electoral. Notariul, în această calitate a sa, nu e membru al comitetului central.

§ 28. Membru al comitetului central poate fi ales numai acela, care posedă în vorbire și scriere limba maghiară, nu e eschis dela alegere pe temeiul §-ului 34 alineatul 3, și ori e trecut în listele electorale ale vreunui cerc electoral de pe teritoriul respectivului municipiu (oraș cu magistrat regulat), ori e membru al reprezentanței respective municipale.

§ 29. Membrii comitetului central îi alege, cu majoritate relativă, prin votare cu liste, adunarea reprezentanței municipale, respectiv consiliul comunal al orașului cu magistrat regulat.

În cercuri electorale compuse din două ori mai multe orașe cu magistrat regulat, fiecare consiliu orașenesc alege numărul potrivit de membri (§-ul 26). În privința efectuării alegerilor, orașele sunt provocate din partea primariului din orașul, în care e centrul cercului electoral, care este apoi a se încunoștiința despre rezultatul alegerii, în scopul alcătuirii comitetului central.

Alegerea se face pe trei ani, cu începerea dela 1 Ianuarie.

Alegerea este a se face în ședință ordinară, cel puțin cu o lună mai înainte decum ar espira mandatul dat comitetului vechiu în înțelesul legii.

Despre alegere membrii se încunoștiințează prin estras din procesul verbal. Celce nu primește alegerea, e dator să aducă această cunoștiință președintelui, în opt zile dela primirea încunoștiințării.

În locul celui ce nu primește alegerea, ori a murit, a demisionat, sau i-a expirat mandatul (§-ul 34 al. 3), trebuie ales membru nou în proxima ședință (adunare).

În contra hotărârii adunării municipale (reprezentanței orașenești), referitoare la alegerea membrilor comitetului central, se poate înainta recurs la judecătoria administrativă.

§ 30. Președintele comitetului central, substitutul său, membrii, notarul și ajutorul de notar, înainte de a și începe activitatea au să facă jurământul (făgăduința) următor:

«Eu, N. N. jur (promit sărbătorește), că în toate lucrările, cari în înțelesul legii, cu privire la compunerea și rectificarea listelor electorale pentru dietă, și la pregătirile pentru alegerile de deputați, sunt încredințate comitetului central (președintelui comitetului central, notarului), voi proceda cu credință, cu nepărtinire și în mod conștientios. Dumnezeu astfel să-mi ajute». (La făgăduință cuvintele din urmă nu se rostesc).

Președintele comitetului central prestă jurământul (făgăduința) în fața adunării municipale, respective a reprezentanței orașenești, substitutul președintelui tot aci, ori în fața comitetului central. Membrii apoi, ori în fața adunării municipale sau orașenești, care i-a ales, ori în fața comitetului central, ori în a președintelui acestuia pun jurământul (făgăduința). Notarul și ajutorul de notar face jurământul înaintea președintelui. Președintele compune proces verbal despre prestarea jurământului (făgăduinței).

§ 31. Limba oficioasă a comitetului central e cea maghiară.

§ 32. Comitetul central ține ședințe după trebuință. Despre prima zi de ședință președintele încunoștiințează membrii prin invitări speciale. Invitățile au să fie trimise cel puțin cu trei zile înainte de începerea ședințelor, afișându-se și pe edificiul municipiului (orașului). În casuri de urgență extraordinară e îndreptățit președintele să convoace comitetul central fără amănare.

Cu ocaziunea alegerilor pentru dietă, comitetul central municipal ține ședințe, după trebuință, în fiecare zi.

§ 33. Adunarea generală municipală poate decide, ca comitetul central să efectuească compunerea provizorie a listelor electorale (§-ul 57) și să resolve recursurile și observațiile întrate în contra lor (§-ul 63), în cas de necesitate, împărțit în două ori mai multe secțiuni.

În scopul acesta adunarea generală municipală, cu ocaziunea alegerii membrilor din comitetul central, numește dintre ei în număr recerut pe aceia, cari în secțiuni, afară de președintel și de substitutul acestuia, au să săvârșească agendele președintelui. De președenți ai secțiunilor au să fie numiți astfel de membri, după puțință, cari sunt totodată funcționari ai municipiului.

Membrii comitetului central vin împărțiți în secțiuni în fiecare an din partea președintelui comitetului central, și anume, astfel, ca fiecare secție să fie compusă, afară de președinte, cel puțin din câte patru membri, și ca după puțință în fiecare secțiune să se afle cel puțin câte un membru din cercurile electorale, ale căror liste electorale cad sub pertractare. Tot astfel președintele comitetului central designează numărul necesar de notari, dintre notarii municipali.

§ 34. Ședințele comitetului central sunt publice.

Pentru a se aduce hotărâri valide se cere, pe lângă președinte, prezența a cel puțin patru membri, iar la secțiuni a cel puțin doi membri.

Celce în curs de jumătate de an nu s'a prezentat la nici o ședință și absența nu și-a scuzat-o la toată ocaziunea cu temei, își perde dreptul de membru al comitetului central și la ocaziunea proximă nu poate fi reales.

Comitetul central decide cu majoritate relativă.

În cas de paritate de voturi decide președintele, care de altcun nu poate vota.

Despre fiecare ședință a comitetului central este a se lua proces verbal, cu înșirarea numelor celor prezenți, care vine verificat din partea președintelui și a doi membri prezenți. Procesul verbal vine depus în arhiva municipiului, respective a orașului cu magistrat regulat, și în trei zile este a se trimite o copie autentică ministrului de interne.

§. 35. Comitetul central comunică deadreptul cu ministrul de interne, cu celelalte autorități administrative și judecătorești, cu toate oficiile și cu toți particularii.

§. 36. În contra hotărârilor comitetului central, referitoare la îndreptățirea de a alege, se poate înainta recurs la judecătoria administrativă (§§-ii 65, 66 și 72). Celelalte hotărâri ale ei pot fi apelate la ministrul de interne, din punctul de vedere al legalității lor, în 15 zile dela aducerea hotărârii.

Ministrul de interne poate nimici hotărârea, care se lovește de lege, fie din oficiu, fie pe baza apelării, chiar înainte de expirarea termenului de apelare, și în cas că e necesară luarea de măsuri, poate ordona luarea de noue hotărâri. Iar dacă comitetul central a aplicat incorect legea cu privire la stabilirea unui termen, ori a unei zile, și din pricina scurtăimei timpului nu se poate aduce hotărâre nouă, ministrul de interne decide în merit în chestia aceasta. (Va urma).

Congresul dela Iași.

Zilele de Sâmbătă și Duminecă au fost zile de frumoasă sărbătoare națională pentru cei întruniți în Iași a doua capitală a României. Atunci s'a ținut adevărat acolo al treilea congres al „Societății ortodoxe naționale a femeilor române” din regat. Lume multă a participat la acest congres. Dela noi au fost de față: protopresbiterii Ioan Teculescu, Nicolae Borzea, Andreiu Ghidir, și alții, iar din Bucovina mai mulți preoți. Tuturor congresiștilor li s'a făcut primire cordială la gară. Cei mai mulți au sosit Sâmbătă dimineața în Iași unde aștepta la gară lume foarte multă: autoritățile locale, studențimea, diferitele societăți, și doamnele cari fac parte din societatea ortodoxă națională. Cu muzica militară în frunte a pornit cortegiul dela gară în oraș. În piața unirii oaspeții au fost apoi salutați cu căldură din partea studenților. Cădere, care a dorit bun sosit „fraților români de pretutindenea”. Domnul protopresbiter din Alba-Iulia, Ioan Teculescu, multumeste în termeni frumoși pentru buna primire, iar după el multumeste pentru primirea făcută congresiștilor și preotul Georgescu din București.

Întregul public a mers apoi la mitropolie, unde la orele 10 s'a oficiat serviciul divin prin I. P. S. Sa mitropolitul Pimen, asistat de înaltul său cler. Răspunsurile le-a dat corul mitropolitan din Iași. După terminarea oficiului divin, Mitropolitul Pimen a rostit o scurtă cuvântare, urând bun sosit oaspeților și accentuând, că cei veniți la congresul „Societății ortodoxe naționale a femeilor române” reprezintă idealul național și ideoa creștinătății. Vorbirea a făcut bună impresie asupra ascultătorilor.

La orele 3 d. a. s'a ținut prima ședință a congresului, în sala teatrului național din Iași. Prezent un public foarte numeros și ales. Prezidează I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen, în jurat de membre și membri din comitet. Președintele rostește o frumoasă vorbire de deschidere apoi dă ceterie scrisorii I. P. S. Sa'e, Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu din Sibiu, care salută cordial întrunirea celui de al treilea congres al „Societății ortodoxe naționale a femeilor române”, închinat bisericii și neamului românesc, implorând binecuvântarea celuiului asupra salutarilor sale lucruri.

Se fac ovățiuni Excelenței Sale, Mitropolitului Ioan Meșianu.

Protopresbiterul Andreiu Ghidiu din Caransebeș aduce binecuvântarea P. S. Sale, Episcopului Dr. Miron E. Cristea, iar I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen, ceteste o scrisoare a Episcopului Cristea, adresată congresului.

Să întră în ordinea de zi. Doamna Zoe Râmnicean ceteste raportul general despre afacerile societății, dela tubințare până acum, doamna Alexandrina G. Cantacuzino ceteste raportul despre activitatea comitetului central, doamna Esmeralda general Menu raportul despre grădinile de copii, iar dl. Marinescu, directorul băncii naționale din Iași, raportul despre starea financiară a filialei din Iași.

Se cetesc mai multe telegrame de feliicitare și aderentă și se ceteste raportul despre loteria organizată de societate, iar Arhimandritul Iuliu Scriban propune întregirea comitetului central.

Se trimit apoi telegrame: M. Sale Regelui Carol, Mitropoliților Conon, București, Ioan Meșianu, Sibiu, Dr. Rpta, Cernăuți Episcopului Dr. Cristea, și altora. Urmează conferența profesorului Mehedinti despre scopurile societății ortodoxe naționale a femeilor române.

La orele 6 seara ședința a fost ridicată.

La orele 9 seara a avut loc un mare festival la teatrul național. A cântat corul mitropolitan din Iași și doamna Veturia Tri-

teanu din Sibiu, care a fost mult admirată și aplaudată.

Duminecă apoi, ziua a doua, la orele 10 s'a oficiat în catedrala din Iași parastas pentru odihna sufletelor soldaților morți în războiu. Au fost de față ofițerii superiori din Iași, autoritățile publice și un număr mare public. A pontificat I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen, asistat de Episcopii Teodosie al Romanului și Nicodim al Hușilor, și de înaltul cler al catedralei. Mitropolitul Pimen a rostit o cuvântare, făcând apologia soldaților căzuți pe câmpiile Bulgariei, și făcând comun caee, că donează 300 lei văduvei Anica Dumitru, al cărei soț a murit în Bulgaria.

La orele 11 s'a făcut inaugurarea unei grădine de copii în Iași, prin Arhiepiscopul Antim Părescu, care după terminarea servei ciului divin arată într-o vorbire mai lungă importanța noului așezământ, și mulțumește doamnelor din comitet pentru că l'au înființat.

La ora unu a fost banchetul dat la otelul Traian. Au participat 300 persoane. Au toastat: Mitropolitul Pimen pentru M. Sa, Regele Carol, Regina Elisabeta și familia princiară. Generalul Popovici pentru doamnele din societate. Gârboviceanu ascendenen; Teodoreanu pentru congresiști, dl Ioan Ursu pentru Români de peste hotare, Episcopul Teodosie pentru ridicarea bisericii ortodoxe, A. D. Xenopol pentru oaspeții din Transilvania și Bucovina, în numele cărora răspunde protopresbiterul Ioan Teculescu din Alba-Iulia.

La orele 4 și jumătate s'a făcut inaugurarea institutului de domnișoare al societății ortodoxe naționale, secția Iași. S'a oficiat un scurt serviciu divin, a vorbit doamna Meisner și doamna Alexandrina Cantacuzino, apoi domnul Gârboviceanu și ministrul Bădărău, care propune, ca congresele viitoare să se țină toate în Iași. Se cerește telegrama de mulțumire a Regelui Carol, și alte telegrame, între cari și una din Blaj, alta din Deva, și serbarea e terminată.

La orele 6 s'a oferit un ceaiu congresiștilor, de cercul militar din Iași, iar seara la orele 9 a oferit un banchet I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen. A toastat I. P. S. Sa, pentru Mitropolitul Ioan Meșianu din Sibiu și Dr. Vladimir de Repta din Cernăuț, apoi pentru P. S. Sa Episcopul Dr. Miron E. Cristea, și în urmă pentru doamnele din comitet și pentru congresiști. A răspuns dl A. D. Xenopol, profesor universitar. Luni dimineața cei mai mulți congresiști au părăsit Iași.

NOUȚĂȚI.

Opoziția maghiară la Cluj. Luni s'a ținut la Cluj o mare adunare, unde au fost de față și deputații Iulu Justh și contele Apponyi. Adunarea a hotărât să întemeieze o reuniune ardeleană „pentru salvarea Transilvaniei”. Reuniunea planuită își va ține prima adunare la Mureș-Ogorheș, în luna 1914. Profesorul universitar Apáthy a accentuat, în cuvântarea sa părăsire, că nici un sprijinitor al guvernului ungar de astăzi nu poate fi primit în sinul reuniunii. Justh a declarat, că Ardealul se poate salva pentru Ungaria numai prin un drept electoral radical, ear Apponyi s'a ocupat cu afacerea naționalităților, zicând, că statul trebuie să impună naționalităților prin putere și conștiință de sine. — Ziarul *Pester Lloyd* își bate joc de opoziția, care earăși voește să mântuească Ardealul pe seama Ungurilor; de fapt însă, zice numitul z'ar, domniul din opoziție nu se interesează atât de mult de chestiunea ardeleană, cât mai ales de alegătorii la ale căror voturi contează în viitoarele alegeri pentru camera deputaților, — și astfel Ardealul nu va câștiga nimic din toată mișcarea aceasta pornită la Cluj.

Dela comitat. Marti, în 16 Decembrie n. la orele 9 e congregație în Sibiu, în scopul alegerilor diferitelor comisii, iar J i în 18 Decembrie n. la orele 10, se întrunește comitetul central al comitatului Sibiu în ședință, pentru a stabili listele definitive electorale pe anul 1914.

Alegerile bulgare. Din Sofia se vestește că guvernul Radostavov a obținut la alegeri o nelneemnată majoritate. Candidații guvernului au învins în o sută opt cercuri din două sute patru. Socialiștii au câștigat teren pește așteptare. Grupul dlui Danev a fost bătut pe toată linia.

Mișcarea bolnavilor în spitalul civil din Sibiu. La sfârșitul lunii Octombrie se aflau în spitalul civil Francisc Iosf al Sibiuului 364 de bolnavi. În Noembrie s'au sporit cu 556 cu totul 902 pacienți. Dintre aceștia au părăsit spitalul 491, au murit 19. Au mai rămas 392 de bolnavi. Operațiuni s'au făcut 139.

Principele Ypsilanti guvernator. Ziarele vieneze comunică știri, că guvernul grecese a intrat în tractări cu principele Emanuil Ypsilanti cu scop de a-l câștiga pentru ocuparea demnității de guvernator al insulei *Creta*. Principele, a cărui mamă a fost baroneasa Sina, este o persoană bine cunoscută în cercurile aristocrate din Viena și Budapesta. Principele Emanuil Ypsilanti, împreună cu fratele său Teodor, au luat parte la războiul balcanic, în statul major se țineau de cercul de încredere al regelui Greciei. — Altă știre spune, că nu este vorba de insula *Creta*, ci de *Corfu*, care e unul din punctele delicate ale regatului grecese. Pe insula *Corfu*, petrece cum se știe, câteva săptămâni în fiecare an împăratul german Wilhelm în palatul Achilleon, fost al răposatei noastre împărătese și regine Elisabeta.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” a s'udenti or în teologie, va aranja Sâmbătă în 30 Noembrie v. e. c. la orele 11 a. m. ședință festivă în memoria Marei Arhieru *Andrei baron de Șaguna*, cu următorul program: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Porumbescu: „Tatăl nostru”, cor. 3. „Andrei Șaguna”, discurs de C. Bodeș, cleric curs. III. 4. Mandicevschi: „Psalm 100”, cor. 5. Incepăturile bisericii noastre, disertație de G. Maior, cleric c. II. 6. Porumbescu: „Cântec”, cor.

La jubileul de zece ani. „Reuniunea săcucească sibiană”, împlinind zece ani de activitate, va ține Duminecă, la 14 Decembrie n. 1914, în sala de gimnastică a liceului de stat o *adunare generală festivă*, ear seara la ora 7 1/2 în același loc se va da o *serată* cu coruri, recitari și muzică. Programa adunării jubilară conține: *Imn*, cântat de societatea de lectură a tinerilor meseriași maghiari sibieni; *Cuvânt festiv* rostit de dl G. Zăroni consilier regesc, notar public și prezident al reuniunii; zece ani din viața „Reuniunii săcucești sibieni”, conferență cetită de dl S. Kiss, director școlar și secretarul reuniunii; Propuneri, și *Risunet*, cântat de corul bărbătesc al societății maghiare de muzică. — O speții sunt binevăzuți fără deosebire de naționalitate. — Bilete pentru *serată* (á 1.50, 1, și 0.50 cor.) se află la librăria Budovskiy în strada Piutenului.

Nou avocat în Sibiu. Dl Dr. Victor Munteanu și-a deschis cancelarie avocată în Sibiu, Piața mare nr. 22.

„Cartea verde” și „Le Traité de Paix de Bucarest” se găesc de vânzare á 4 Lei volumul la Librării C. Sfeteș, București. Se pot comanda și prin Librăria arhidiecezană din Sibiu.

Au furat un aeroplan. America earăși a întrecut Europa. În aerodromul militar dela Milwaukee mai mulți marinari primeau instrucțiuni dela un ofițer, care explica mănuirea hidroplanelor. În vremea aceasta rămasă nesupravegheat un hidroplan. Deodată ofițerul a zărit în văzduh, deasupra lacului Michigan, o mașină care sămăna cu hidroplanul său. Alergând în grabă mare la locul unde știa că și-lăsase aparatul, n'a mai găsit nimic. Hoțul sburase cu biplanul ofițerului.

Familii nobile dispărute. Președintele casei magoatilor din Budapesta anunță, că în urma morții membrilor acestei case, a nume a baronului Iuliu Brukenthal și a baronului Albert Wodianer s'a stâns linia bărbătească a acestor familii.

Earnă aspră. În statele Oregon, Nevada și în alte părți americane băntue viscole și frig cumplit. Lăcuri mari au înghețat, multe orașe sunt acoperite de zăpadă groasă. Termometrul arată 32 de grade sub zero. Au înghețat și mai mulți oameni surprinși de furtune.

Emigrați întorși. La gara de ost a Budapestei au sosit zilele acestea două sute de persoane, bărbați, femei și copii, întorși din America de sud. Grupa era compusă în cea mai mare parte din ardeleni. În Argentina au fost aplicați la clădirea de căi ferate, pentru o leafă de 4 coroane 50 bani pe zi. Terminându-se construcția, la care fuseseră angajați, emigrații au rămas pe străzi în cea mai mare mizerie. Cu multă greutate au adunat banii trebuincioși pentru a se înapoi în țară. În timpul de doi ani, cât au stat în Argentina, au murit cam 50 de persoane din 400 câte emigraseră; alte 20 au fost omorate ori au dispărut fără urmă. Cei rămași în viață se plâng, că în lumea nouă trebuiau să îndepinească muncile cele mai neomenoase. O parte dintr'iași sperează acum să găsească de lucru în România.

† Avram Dav'd, preot greco-oriental român în Sebeșul-ăsesc, a adormit în Domnul după un morb scurt, dar greu, în 8 Decembrie la orele 11 1/2 noaptea în etate de 57 ani. Rămășițele pământesti i s'au așăzat spre vecinica odihnă Miercuri în 10 l. c. la 2 ore d. a. în cimitirul gr.-or. rom. din Sebeșul-ăsesc. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Premiul Goncourt. Premiul anual de cinci mii de franci al academiiei Goncourt din Paris s'a conferit săptămâna trecută tinerului romanțier Mare *Elder*. Volumul „Oamenii pe malul mării”, apărut nu de mult din peana premiatului scriitor, descrie cu multă artă viața și obiceiurile locuitorilor bretoni.

Învățăturile războiului. Medicul belgian Laurens, care a condus spitalele militare bulgărești în al doilea război balcanic, a comunicat câteva interesante observări făcute pe câmpul de luptă. După socotelile sale, soldații în război sunt răniți cu deosebire la cap, la mâna stângă și în regiunea stomacului. În general partea stângă este mai expusă, decât partea dreaptă. Pe temelul acestor experiențe ministrul de război francez voește să introducă mai multe inoiri. Se vor procura pentru armata franceză coifuri, care să apere capul, pe brațul stâng se vor întări plăci de otel; tot asemenea și partea stângă a corpului va fi scutită cu plăci de acestea.

Primul doctor în pedagogie. Un profesor din Innsbruck, Eduard *Burger*, a fost promovat de doctor la universitatea germană din Praga. Amintitul profesor făcuse rigorosul din pedagogie; ear disertațiunea sa fiind de cuprins filozofic-pedagogic, Eduard *Burger* este primul „doctor în pedagogie” al Austriei.

Pieșă nouă teatrală. Scriitorul Gabriele *D'Annunzio* a terminat o comedie în trei acte sub titlul „Barba caprei”, care se reprezintă în săptămâna aceasta la teatrul parisian *Porte Saint Martin*.

Mulțumită. Dela institutul de credit și economi „Izvorul” din Ighiu a intrat la cassa epitropiei parohiale suma de 50 coroane, ca ajutor pentru școala noastră confesională. Esprim Onoratei Direcțiuni a institutului și pe această cale vii mulțumiri, în numele credincioșilor mei. Ighiel, 26 Nov. st. v. 1913. *Procopiu Costea*, parch.

Operațiune chirurgicală. Dr. Iosf Horak, dela clinica profesorului Kukulka din Praga, a făcut o operațiune unică la felul său. În Septembrie venise la clinică croitoreasa Maria Hubacek, o fată de 16 ani, care la brațul drept suferea de o sarcomă. Doctorul Horak a tăiat brațul bolnav și l-a înlocuit cu brațul unei sinucigașe, care își luase viața tocmai în ziua când avea să se facă operația sarcomei. Rana a fost cusută și bandajată. După trei săptămâni s'a luat bandajul. La început brațul era încă teapăn și nu se putea mișca; dar prin masaj și electrizare pacienta a început cu încetul să-și folosească mâna și a ieșit din spital cu brațul vindecat.

Cartea de Aur. A apărut volumul VII din valoroasa publicațiune a domnului T. V. Păcățian: „*Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară*”. În volumul acesta, de o estensiune de 50 coale de tipar, e descrisă epoca dintre anii 1881—1896, cu toate mișcările politice-naționale din acei ani, ca: organizarea partidului național român, conferențele naționale din Sibiu, Memorandul, Replică, procesul replicii, procesul Memorandului, etc. și sunt date în întregime vorbirile parlamentare, rostite de deputații români în dietă și de Arhierii români în casa de sus. Sunt date și părerile bărbaților de stat maghiari și vorbirile lor, rostite în chestia de naționalitate. Fiind acum atât tipariul cât și hârtia cu mult mai scumpe decât mai înainte, prețul acestui volum face 12 coroane exemplarul broșat și 14 coroane exemplarul legat. Doritorii de a avea întregul op, volumele I—VII, cu prețul de 72 coroane exemplare broșate, și 86 coroane exemplare legate, sunt rugați să se adreseze autorului în Sibiu (Nagyseben).

Pentru săracii noștri. În urma apelului nostru, Escelența Sa, I. P. S. Domn *Ioan Meșianu*, arhiepiscop și mitropolit, totodată patronul Reuniunii, a binevoit a dărui la darurile, ce le vom împărți în preajma Crăciunului între săracii noștri, cor. 20; Dr. Virgil Cioban, c. și r. preot militar, 5 cor. Dr. Romus Pașca, adv. (Campan), 10 cor. și Moise Opreș, proprietar (Armeni), 1 cor. Mulțumind pentru prinos în numele săracilor, apelăm pentru daruri de orice natură la inimile generoase. Sibiu, 9 Decembrie n. 1913. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”: *Victor Tordășianu*, president; *Ștefan Duca*, notar.

„Cosinzeana” — gratis!

o capătă de acum până la Anul Nou, toți acei cari, dorind a avea în anul viitor această bine îngrijită revistă literară ilustrată românească, — *trimit de peacum abonamentul pe cel puțin jumătate de an 1914*, — adică 6 cor.

Folositi prelejul, trimitând taxa la adresa: *Administrația „Cosinzeana”, Orăștie (Szászváros)*.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența preoții gr.-or. rom. din protopresbiteratul Avrigului pe Joi în 12/25 Decembrie 1913 în parohia Porcești, cu următorul program:

1. La 7 ore a. m. celebrarea santei liturghii prin preoții: Toma Drăgomir, Pavel Borzea, Dimitrie Mandea, Elie Manecuta, Trandafir Drăgomir și diaconul Andrei Gălea, care va rosti și predica.
2. Deschiderea conferenței, constatarea celor prezenți și constituirea.
3. Discuție asupra serviciului divin și asupra predicii.
4. Comunicarea rezoluțiunei consistoriale Nr. 13903 B/1912.
5. Chestiunea învățăturilor sectare, (pocății, bapțiiștii — nazarinonii și secta mucărilor), cauza lățirii acestor secte și mijloacele pentru combaterea lor. Tema o vor lucra preoții Pavel Borzea, Gavriil Patea, Emilian Crăciun și Ioan Popa.
6. Raportul preoților despre activitatea lor din parohie în 1913.
7. Stolele parohiale.
8. Statorirea obiectelor pentru conferența viitoare, precum și desfgerea locului.
9. Propuneri.
10. Încherea conferenței.

Avrig, 18 Noembrie, 1913.

Ioan Căndea
protopop.

Teatru.

Astăzi Vineri nu este reprezentație. Mane, Sâmbătă în 13 Decembrie n., se dă la dorință generală drama în 3 acte *Panașul*, de Dario Nicodemi.

Calendarul Asociațiunii pe 1914

a eșit de sub tipar și se va expeda membrilor ajutători ai „Asociațiunii”.

Calendarul Asociațiunii costă numai 30 de sileri și se trimite tuturor celor ce îl vor cere. Librarilor și altor vânzători se dă rabat.

E cel mai bogat și mai bine întocmit pentru trebuințele de tot felul ale poporului.

Pe lângă însemnarea zilelor cu sărbătorile de peste an, arată umblarea vremii și semoele de timp după calendarul de 140 de ani, cu răsăritul și apusul soarelui și fazale lunii. Intonecimile de soare și de lună. Povete economice pentru fiecare lună. Afaceri cu poșta și telegraful. Taxe de timbre și Targurile.

Calendarul Asociațiunii e cel mai bogat în povestiri frumoase, în sfaturi înțelepte, pilduri folositoare, poezii, proverbe și glume de tot felul.

Calendarul cuprinde preste 60 de scrieri, toate întocmite și scrise pe înțelețul sâtenilor.

Afară de acestea calendarul mai e îmbogățit și înfrumșețat cu 30 de chipuri: Vlaicu și mașina lui de sbrat. Cele mai frumoase vederi dela înmormântarea lui. Vederi dela adunarea „Asociațiunii”, ținută la Orăștie. Regii țărilor din Balcani ș. a.

Cine voește să aibă calendarul acesta, să scrie la

„Biroul Asociațiunii” Nagyseben (Sibiu) strada Șaguna Nr. 6.

Nr. 438/1913.

(342) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător devenit acum vacant la școala poporală a comunei bisericicești gr.-or. **Sacătura** se publică concurs cu termen 30 zile dela prima publicare.

Dotarea este: 1000 cor. din repartitie dela comuna bisericicească, iar întregirea recerută din ajutorul cerut dela stat, locuință și grădină.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele recerute la oficiul protopopesc gr.-or. al Câmpenilor (Topánfalva) și să se prezinte poporului spre cunoaștere.

Învățătorul ales va fi dator a propune religiuinea, a ține școala de repetiție și a cânta cu copii la sf. liturghie.

Câmpeni, 26 Noemvrie 1913.

Romul Furdul
protopop.

Dela direcțiunea institutului de corecțiune-educativ din Gherla (Szamosujvár).

Nr. 80/1913 Pres.

(341) 2-3

Publicațiune concursuală.

In urma înaltei ordinațiuni a Excelenței Sale ministerului de justiție reg. ung. din 11 Noemvrie a. c. Nr. 59056/1913 IX pentru împlinirea mai multor posturi de adjuncți de cap de familie (családfősegéd) aparținători în cl. XL de salarisare la institutul de corecțiune-educativ de sub conducerea mea, prin aceasta public concurs.

Pentru supravegherea elevilor la măcare adjuncții de cap de familie se împărțese încă de 350 cor. ca taxă de rescumpărare pentru alimentare.

Invit pe concurenți, ca cererile provăzute cu decretul de învățatoriu pentru școalele elementare, eventual civile și cu documentele justificatoare despre cetățenia ungară, apoi întregitatea corporală, studiile absolvate și relațiunea obligamentului militar, iar cei aplicați deja și cu documentele justificatoare despre activitatea lor presentă, adrese Excelenței Sale ministerului reg. ung. de justiție și timbrate în regulă, — să și le înainteze subscrisei direcțiuni pe calea autorității lor, iar cei ce eventual nu ar fi în funcțiune — prin comitele suprem competent, în clusive până la 20 Decemvrie a. c. st. n.

Accentuez, că învățătorii cari pe lângă cualificațiunea învățătorescă mai au și decret cantoral și eventual sunt conducători de cor, precum și învățătorii, cari se pricep la economie, la grădinaritul de culiași ori la ceva industrie și despre aceasta au documente speciale ori atestate dela școala de industrie, — vor fi preferiți.

Cererile neprovăzute cu documentele recerute, precum și cele înaintate cu ocolirea călii oficioase de serviciu și în urmă cele sosite după expirarea termenului de concurs, nu se vor lua în considerare.

Direcțiunea institutului de corecțiune educativ reg.-ung.

Gherla (Szamosujvár), 18 Noemv. 1913.

(L. S.) **Albin Uhtyarik** m. p.,
director.

Nr. 773/1913.

(335) 2-3

Concurs.

In urma ordinului Preaveneratului Consistor arhidiecezan din 5 Noemvrie a. c. Nr. 14031 Bis. se scrie concurs din nou pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Miluan**, protopresbiteratul Unguraș, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei preotești.

Dela concurenți se cere pregătirea completă pentru parohii de clasa a II-a.

Cererile de concurs întregite conform normelor din vigoare se vor înainta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, iară reflectanții la acel post cu prealabila încuviințare, cerută în scris se pot prezenta în parohie pentru a fi cunoscuți parohienilor și pentru a cânta, cuvânta și eventual a slugi sf. liturghie în biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare.

Fizeș-Sânpetru, 19 Noemvrie 1913.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Ungurașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Tonul trebuie pus pe cuvântul Scott.

Aprețierea Emulsiunii de oleu de pește Scott și din partea medicilor, ne dau ocazie ca să putem vedea deosebirea de aște Emulsiuni, de aceea este h) (275) 20—

în interesul D-Voastră

dacă rămâneți la preparatul original al Emulsiunii Scott, căci aceasta după o întrebuințare pe aproape 4 decenii are renume universal.

De aceea cereți și cumpărați numai Emulsiunea Scott.

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți în marce postale 50 fil la S-ott et Bowne Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi printr'o apotecă o sticlă de probă.

Vânzare de casă.

Din mână liberă să vinde prin licitație căsile din Sibiu de sub Nr. 17 strada Schützengasse, constatătoare din 4 odăi și superedificate, edificiu nou, locuință comodă aproape de Erlenspark, **Luni în 15 Decemvrie a. c. la 3 ore p. m.** în cancelaria advocațională **Dr. Ado'f Hirsch Sibiu strada Cisnădiei Nr. 5.**
(338) 3-3

Aspirin

Tabletele
de Aspirin

sunt la dureri de cap, masele, reumatism, influență, etc. ca alinațoare de dureri recunoscute. Ca să primiți tabletele veritabile de Aspirin, cereți apriat, tablete de Aspirin „Bayer”. Aceste sunt în pachetare originală în tuburi de 20 tablete à 5 gr. și costă cor. 1-20.

Pe fiecare tabletă să vede cuvântul Aspirin.

(2) (307) 3-20

A apăiut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:****Călindarul arhidiecezan**

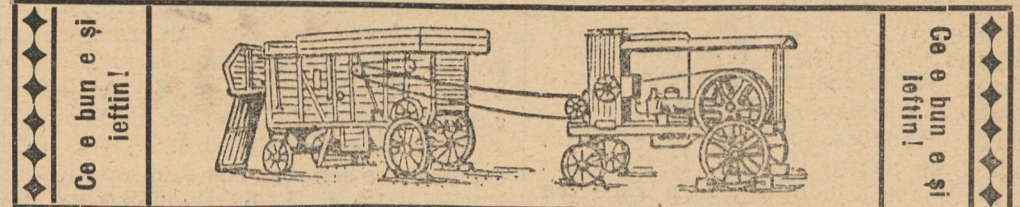
pe anul 1914

cu Șematismul autentic al bisericeii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

„AGRICOLA”, întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST V. Kóráll-utca 9.

Motoare de oleu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale. Motoare de benzin și oleu brut pentru garnituri de treerat, cari funcționează în toată țara spre deplina îndestulare a cumpărătorilor.

♦ **Se află totdeauna în depozit.** ♦

Prețuri moderate. Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

(296)

8-12

☞ **Corespondență românească.** ☞

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

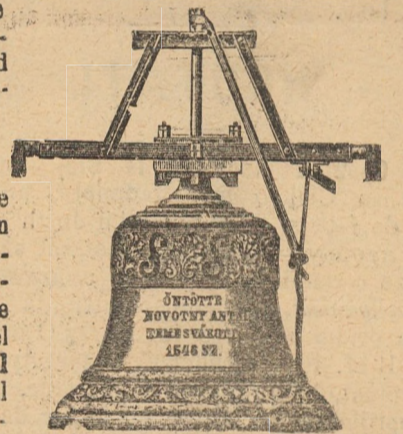
ANTONIU NOVOTNY

In Timișoara-Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurță în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (183, 23-62)

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toase de metal. Pretcuranturi ilustrate gratis.

Requisite de scris se pot procura dela **Librăria arhidiecezană**

GHETELE TURUL

sunt cele mai bune,

Fabrica de ghete **TURUL** soc. pe acții

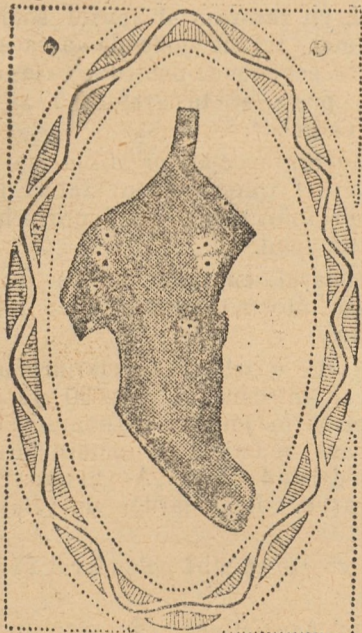
e cea mai mare fabrică de ghete a monarhiei.

Până ce va epuiza depozitul în un fel de ghete jumătăți pentru dame, în modeluri aparte, vindem cu preț ocazional de 8-cor. părechea. Locul de vânzare în:

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 20.

(299) 3-4

200,000 păr. producțiune săptămânală 1200 lucrători și angajați.

130 filiale proprii în țară și străinătate.

